

ВИСНОВОК

на проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини у відповідність до актів права Європейського Союзу (реєстр № 12285 від 04.12.2024), внесений Кабінетом Міністрів України, та проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини та у сфері благополуччя тварин у відповідність до актів права Європейського Союзу (реєстр № 12285-1 від 24.12.2024), внесений народним депутатом України Кучером М.І. та іншими народними депутатами України

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань екологічної політики та природокористування відповідно до предметів відання на своєму засіданні 19 березня 2025 року (протокол № 229) розглянув законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини у відповідність до актів права Європейського Союзу (реєстр № 12285 від 04.12.2024), внесений Кабінетом Міністрів України, та законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини та у сфері благополуччя тварин у відповідність до актів права Європейського Союзу (реєстр № 12285-1 від 24.12.2024), внесений народним депутатом України Кучером М.І. та іншими народними депутатами України, і відмічає.

Метою прийняття обох законопроектів є забезпечення стабільної епізоотичної ситуації в країні, сприяння створенню комплексного регулювання відносин у сфері ветеринарної медицини.

Законопроектом реєстр № **12285** пропонується комплексно врегулювати ключові питання, які стосуються:

- 1) забезпечення здоров'я тварин в частині вдосконалення процедури фінансування ветеринарно-санітарних заходів;
- 2) вдосконалення заходів державного ветеринарно-санітарного контролю (нагляду) щодо обігу ветеринарних лікарських засобів;
- 3) виробництва, обігу, реєстрації і застосування ветеринарних лікарських засобів;
- 4) приведення ліцензування господарської діяльності з ветеринарної практики, з виробництва ветеринарних лікарських засобів, оптової дистрибуції та роздрібною реалізації ветеринарних лікарських засобів у відповідність до вимог законодавства про ліцензування.

Головне науково-експертне управління надало зауваження до законопроекту. Зокрема, звертає увагу, що частину 4 ст. 36 Закону «Про

ветеринарну медицину» пропонується викласти в новій редакції, відповідно до якої центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини, затверджує вимоги до забезпечення благополуччя тварин під час їх утримання, під час їх транспортування та здійснення супутніх операцій, під час умертвіння. При цьому, поза увагою відповідних вимог (у порівнянні з чинною редакцією цієї норми), залишилися вимоги до забезпечення благополуччя тварин під час їх розведення.

Головне управління зазначає, що запропоноване у законопроекті визначення термінів потребує доопрацювання, а визначення змісту терміну «благополуччя тварин» доречно залишити у чинній редакції, оскільки він більш повно розкриває його зміст.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України підтримує законопроект реєстр. № 12285 із зауваженнями. Так, законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про ветеринарну медицину» (далі – Закон), зокрема пункт 5 частини першої статті 32 Закону викласти в такій редакції: «5) умертвіння і знищення або забій тварин, які можуть бути інфіковані або сприяти поширенню хвороби, що підлягає повідомленню;». Водночас статтею 17 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» регулюється умертвіння тварин, а не їх знищення або забій. З урахуванням викладеного пропонується пункт 5 частини першої статті 32 Закону викласти в такій редакції: «5) умертвіння тварин, які можуть бути інфіковані або сприяти поширенню хвороби, що підлягає повідомленню з дотриманням вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження»;».

Змінами до статей 36, 37, 38, 39, 40 Закону пропонується виключити з під дії Закону сільськогосподарських тварин і відповідно надати повноваження центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини на затвердження вимог до забезпечення благополуччя тварин під час їх утримання; вимог до забезпечення благополуччя тварин під час транспортування та здійснення супутніх операцій; вимог до забезпечення благополуччя робочих тварин, що належать до родини коневих (Equidae); вимог до забезпечення благополуччя тварин під час умертвіння.

Водночас відповідно до підпункту 1 пункту 10 розділу I законопроекту термін «сільськогосподарські тварини» не виключається, а пропонується його викласти в новій редакції. Крім того, відповідно до абзацу п'ятого статті 30 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ветеринарної медицини, у сфері захисту тварин від жорстокого поводження належать, зокрема розробка та затвердження ветеринарно-санітарних вимог до утримання тварин у притулках, до утримання та розведення сільськогосподарських, диких тварин

та під час їх транспортування. Враховуючи викладене, запропоновані зміни потребують відповідного доопрацювання.

Міндовкілля не підтримує внесення змін до статей 3, 11 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» та наполягає на їх виключенні, оскільки прикінцевими та перехідними положеннями Закону України від 04.02.2021 № 1206-ІХ «Про ветеринарну медицину» вже внесено запропоновані законопроект змін до статті 3 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», також законодавством про ветеринарну медицину та благополуччя тварин та законодавством про захист тварин від жорстокого поводження не визначено повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ветеринарної медицини на затвердження Правил транспортування тварин.

Крім того Правила транспортування тварин, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1402, і відповідно встановлюють вимоги до перевезення всіх тварин, зокрема сільськогосподарських, домашніх, диких, у тому числі домашньої і дикої птиці, хутрових, лабораторних, зоопаркових, циркових.

Пункт 11 розділу I законопроекту щодо внесення змін до Закону України «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією» не відповідає частині другій статті 2 зазначеного Закону, якою встановлено, що зміна положень цього Закону здійснюється виключно окремими законами шляхом внесення змін до цього Закону.

Міністерство фінансів України пропонує розглянути законопроект із врахуванням зауважень.

Міністерство освіти і науки України надало зауваження та пропозиції до законопроекту.

Комітет з питань освіти, науки та інновацій ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект реєстр. № 12285 за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Законопроектом реєстр № **12285-1** пропонується комплексно врегулювати ключові питання, які стосуються:

- 1) приведення регулювання сфери ветеринарної медицини і сфери благополуччя тварин у відповідність до вимог актів права ЄС;
- 2) забезпечення здоров'я тварин в частині вдосконалення процедури фінансування ветеринарно-санітарних заходів;
- 3) вдосконалення заходів державного контролю щодо виробництва, імпорту та обігу ветеринарних лікарських засобів;
- 4) приведення процедури реєстрації і застосування ветеринарних лікарських засобів у відповідність до вимог актів права ЄС;
- 5) приведення ліцензування господарської діяльності з виробництва ветеринарних лікарських засобів, оптової дистрибуції та роздрібною реалізації ветеринарних лікарських засобів у відповідність до вимог актів права ЄС.

Головне науково-експертне управління у своєму висновку зазначило, що зауваження та пропозиції, викладені у висновку на проект реєстр. № 12285,

залишаються актуальними й до відповідних положень законопроекту реєстр. № 12285-1.

Основними відмінностями від основного законопроекту є: викладення у новій редакції ст. 1 «Визначення термінів» Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» та інші пропозиції, зміна назви Закону України «Про ветеринарну медицину» на «Про ветеринарну медицину та про благополуччя тварин» з внесенням відповідних змін до нього. Зокрема, визначення складу законодавства про ветеринарну медицину окремо від складу законодавства про благополуччя тварин (нова редакція ст. 2 Закону); визначення у Законі основних напрямів державної політики у сфері благополуччя тварин (нова стаття 41 Закону), а також органів державного управління у сфері благополуччя тварин (нова стаття 51 Закону) тощо.

Головне управління наголосило, що запропоноване об'єднання у межах одного закону правового регулювання питань ветеринарної медицини і благополуччя тварин не виглядає доцільним, оскільки це різні сфери суспільних відносин, причому використання ветеринарної медицини є лише одним із елементів забезпечення благополуччя тварин. Зазначило, що об'єднання цих різних по суті питань у одному законі ускладнює розуміння їх правового регулювання, зокрема, і щодо компетенції центральних органів виконавчої влади та інших органів державного управління у цих сферах.

Зауваження викликає запропоноване у проекті визначення терміну «державний контроль - заходи, що їх здійснює компетентний орган та/або особи, яким відповідно до цього Закону було делеговано певні завдання щодо здійснення державного контролю, спрямовані на перевірку...» (п. 8 ч. 1 ст. 1 Закону у редакції проекту), зокрема, тому, що Закон не передбачає «делегування» з боку компетентного органу особам певних завдань щодо здійснення державного контролю, що може створити ускладнення при реалізації відповідної норми на практиці. До того ж сам термін «делегування завдань» не виглядає вдалим, оскільки, як правило, делегуються повноваження.

Крім того, у проекті у статтях 1 – 67 Закону пропонується слово «птиця» в усіх відмінках замінити словами «свійська птиця» у відповідному відмінку, однак зазначені зміни не узгоджуються із іншими положеннями Закону. Річ у тому, що Закон регулює, зокрема, серед низки питань і державний контроль харчових продуктів тваринного походження та живих тварин, включаючи свійських та диких. Наприклад, у окремих положеннях Закону терміни «дикі тварини» чи «свійські тварини» використовуються окремо (ст. ст. 28; 29; 30; 32; 37). Водночас, заміна у ст. ст. 1 – 67 Закону слово «птиця» в усіх відмінках на слова «свійська птиця» матиме наслідком те, що положення цих статей будуть стосуватися «свійської птиці», що може призвести до послаблення державного контролю за харчовими продуктами з дикої птиці.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України не підтримує законопроект реєстр. № 12285-1. Законопроектом пропонується надання повноважень центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ветеринарної медицини затверджувати Правила транспортування тварин. Проте законами України «Про ветеринарну медицину» та «Про захист тварин від жорстокого поводження» не визначено повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ветеринарної медицини на затвердження Правил транспортування тварин. Крім того Правила транспортування тварин, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1402, і відповідно встановлюють вимоги до перевезення всіх тварин, зокрема сільськогосподарських, домашніх, диких, у тому числі домашньої і дикої птиці, хутрових, лабораторних, зоопаркових, циркових.

Законопроектом передбачається внести зміни до частини першої статті 8 Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», зокрема, слова «вимушений забій (стемпінг-аут)» замінити словами «вимушене умертвіння та/або вимушений забій тварин». Водночас статтею 17 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» регулюється умертвіння тварин, а не їх забій. З урахуванням викладеного Міндовкілля пропонує пункт 9 розділу I законопроекту викласти у такій редакції: «9. У частині першій статті 8 Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 41, ст. 491 із наступними змінами) слова «вимушений забій (стемпінг-аут) згідно з законодавством» замінити словами «вимушене умертвіння з дотриманням вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Аналогічні зауваження стосуються змін до Закону України «Про ветеринарну медицину», зокрема пункту 5 частини першої статті 32 зазначеного Закону, які пропонуються підпунктом 24 пункту 19 розділу I законопроекту.

Пункт 15 розділу I законопроекту, зокрема, зміни до статті 1 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» потребують доопрацювання в частині включення до законодавства про здоров'я та благополуччя тварин Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», який спрямований на захист від страждань і загибелі тварин унаслідок жорстокого поводження з ними, захист їх природних прав та укріплення моральності й гуманності суспільства.

Аналогічні зауваження стосуються змін до Закону України «Про ветеринарну медицину», які пропонуються пунктом 19 розділу I законопроекту.

Міндовкілля також пропонує запропоновану термінологію (благополуччя тварин, водні тварини, дикі тварини, домашні тварини, наземні тварини,

птахи, що утримуються в умовах неволі, свійська птиця, свійські тварини, сільськогосподарські тварини, тварини, тварини аквакультури) привести у відповідність до законів України «Про тваринний світ» та «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Потребують відповідного доопрацювання запропоновані зміни стосовно виключення сільськогосподарських тварин з під дії Закону України «Про ветеринарну медицину».

Пункт 21 розділу I законопроекту щодо внесення змін до Закону України «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією» не відповідає частині другій статті 2 зазначеного Закону, якою встановлено, що зміна положень цього Закону здійснюється виключно окремими законами шляхом внесення змін до цього Закону.

Міністерство фінансів України надало зауваження до законопроекту.

Міністерство охорони здоров'я України та Адміністрація Державної прикордонної служби України не мають зауважень та пропозицій до законопроекту.

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції не підтримує законопроект у запропонованій редакції та надає зауваження до нього.

Комітет з питань освіти, науки та інновацій ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект реєстр. № 12285-1 за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Комітет з питань цифрової трансформації за результатами розгляду обох законопроектів ухвалив висновок рекомендувати врахувати висловлені зауваження та пропозиції.

Під час розгляду законопроектів на засіданні Комітету, народними депутатами України – членами Комітету також висловлено зауваження та пропозиції до законопроектів.

Враховуючи вищевикладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення:

1. Рекомендувати Комітету з питань аграрної та земельної політики врахувати викладені у цьому висновку зауваження і пропозиції під час підготовки доопрацьованого проекту Закону України, враховуючи положення проектів Законів про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини у відповідність до актів права Європейського Союзу (реєстр. № 12285) та про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини та у сфері благополуччя тварин у відповідність до актів права Європейського Союзу (реєстр. № 12285-1).

2. Висновок направити до Комітету з питань аграрної та земельної політики.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

